

Sygn. akt II Ka 354/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu – Wydział II Karny w składzie :

Przewodniczący : SSO Maria Żelichowska-Błazowska

Sędziowie: SSO Bogdan Kijak (spr.)

SSO Kazimierz Kmak

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Olszowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Leszka Karpa

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2014r.

sprawy A. P. ,T. P. i S. W.

oskarżonych o przestępstwo z art. 216§1 kk, 290§1 kk w zw. z art. 278§1 kk i w zw. z art. 12 kk, art. 190§1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora, obrońcę oskarżonych A. P. i T. P. oraz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Limanowej

z dnia 15 maja 2014r. sygn. akt II K 519/13

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uchyla orzeczenia z pkt. III i VIII ,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, zwalniając oskarżonych i oskarżyciela posiłkowego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze na rzecz Skarbu Państwa,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. C. S. kwotę 840 (osiemset czterdzieści) zł i 23 % VAT w kwocie 193,20 (sto dziewięćdziesiąt trzy złote dwadzieścia groszy) zł to jest łącznie kwotę 1033,20 (jeden tysiąc trzydzieści trzy złotych dwadzieścia groszy) zł tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonych A. P. i T. P. przed sądem okręgowym.

Sygn. akt II Ka 354/14

UZASADNIENIE

A. P., T. P. i S. W. oskarżeni byli o to, że:

I. w dniu 6.04.2013 roku w P., rejonu (...) działając wspólnie znieważyli W. P., w ten sposób, że ubliżali mu słowami wulgarnymi,

tj. o przestępstwo z art. 216 § 1 kk.

A. P. i T. P. oskarżeni byli o to, że:

II. w dniu 2 maja 2013 roku w P., rejonu (...) kierowali pod adresem W. P. groźby pozbawienia życia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,

tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 kk.

T. P. i S. W. oskarżeni byli o to, że:

III. w dniu 2 i 6 kwietnia 2013 roku w P., rejonu (...) działając wspólnie i w porozumieniu dokonali nielegalnego wyrębu, a następnie zaboru w celu przywłaszczenia z terenu działki leśnej o nr. ewidencyjnym (...) czternastu sztuk drzew gatunku brzoza i świerk, w wyniku czego powstały straty w wysokości 605,34 zł na szkodę W. P.,

tj. o przestępstwo z art. 290 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk;

IV. w dniu 6 kwietnia 2013 roku w P., rejonu (...) kierowali pod adresem W. P. groźby pozbawienia życia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,

tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 15.05.2013 r., sygn. II K 519/13 Sąd Rejonowy w Limanowej:

- postępowanie karne przeciwko A. P. co do czynów zarzucanych jej w pkt. I i II aktu oskarżenia warunkowo umorzył na dwuletni okres próby;

- postępowanie karne przeciwko T. P. co do czynu zarzucanego mu w pkt. I aktu oskarżenia i co do czynów zrzucanych mu w pkt. II i IV aktu oskarżenia, przyjmując iż stanowią one ciąg przestępstw z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk, warunkowo umorzył na dwuletni okres próby;

- na mocy art. 67 § 3 kk orzekł wobec T. P. nawiązkę w kwocie 100 złotych na rzecz pokrzywdzonego W. P.;

- postępowanie karne przeciwko T. P. o to, że w dniu 2 i 6 kwietnia 2013 roku w P., rejonu (...) działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dokonał zaboru w celu przywłaszczenia uprzednio wyrąbanego drzewa - czternastu sztuk drzew gatunku brzoza i świerk, w wyniku czego powstały straty w wysokości 605,34 zł na szkodę W. P., przyjmując, iż stanowi to wypadek mniejszej wagi, tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 278 § 3 kk i w zw. z art. 12 kk warunkowo umorzył na dwuletni okres próby;

- na mocy art. 67 § 3 kk zobowiązał T. P. do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego W. P. kwoty 302,67 złotych w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku;

- postępowanie karne przeciwko S. W. co do czynów zarzucanych mu w pkt. I i IV aktu oskarżenia warunkowo umorzył na dwuletni okres próby;

- na mocy art. 72 § 1 pkt. 7a w zw. z art. 67 § 3 kk zobowiązał S. W. do powstrzymywania się w okresie próby od zbliżania do pokrzywdzonego W. P. na odległość umożliwiającą bezpośredni kontakt

- na mocy art. 67 § 3 kk orzekł wobec S. W. nawiązkę w kwocie 100 złotych na rzecz pokrzywdzonego W. P..

- postępowanie karne przeciwko S. W. o to, że w dniu 2 i 6 kwietnia 2013 roku w P., rejonu (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. P. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dokonał zaboru w celu przywłaszczenia uprzednio wyrąbanego drzewa - czternastu sztuk drzew gatunku brzoza i świerk, w wyniku czego powstały straty w wysokości 605,34 zł na szkodę W. P., przyjmując, iż stanowi on wypadek mniejszej wagi, tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 278 § 3 kk i w zw. z art. 12 kk warunkowo umorzył na dwuletni okres próby;

- na mocy art. 67 § 3 kk zobowiązał S. W. do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego W. P. kwoty 302,67 złotych w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

Sąd Rejonowy zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zaskarżyli apelacjami: obrońca A. P. i T. P., prokurator i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego W. P..

Obrońca A. P. i T. P. zarzucając:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść wyroku polegający na niesłusznym przyjęciu, że:

- oskarżeni A. P. i T. P. w dniu 2 maja 2013 r. wypowiadając pod adresem W. P. słowa sugerujące pokrzywdzonemu aby „ się wypowiedział bo go zaj...(…) oraz „będziesz zdychał (...), czekaj bo cię ch...zabijemy, (...) już cię zabiją niedługo” wywołała u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę, że zostanie on pozbawiony życia, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy odnoszący się do zachowania pokrzywdzonego w czasie kiedy doszło do przedmiotowego zdarzenia jak również w następnych dniach po jego zaistnieniu – wskazuje wprost na to, że W. P. wypowiedzianych wobec niego słów nie traktował poważnie i tym samym nie obawiał się spełnienia kierowanych wobec niego wypowiedzi,

- oskarżony T. P. w dniu 6 czerwca 2013 roku, wypowiadając pod adresem W. P. słowa „(...) czekaj bo już ci się końcówka zbliża, już niedługo” wywołał u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę, że zostanie on pozbawiony życia, podczas gdy materiał dowodowy odnoszący się do zachowania pokrzywdzonego w czasie kiedy doszło do przedmiotowego zdarzenia jak również w następnych dniach po jego zaistnieniu – wskazuje, że W. P. (podobnie jak w czasie zdarzenia zaistniałego w dniu 2 maja 2013 r.) wypowiedzianych przez oskarżonego słów nie traktował poważnie nie obawiając się tym samym ich spełnienia,

a także na niesłusznym przyjęciu, że:

- oskarżony T. P. działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym współoskarżonym w dniu 2 i 6 kwietnia 2013 r. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dokonał zaboru w celu przywłaszczenia uprzednio wyrąbanego drzewa w ilości czterestu sztuk na szkodę W. P., podczas gdy w istocie w toku przeprowadzonego postępowania brak jest jakichkolwiek dowodów na to aby oskarżony dopuścił się takiego czynu działając przy tym na szkodę W. P.,

wniósł o:

- zmianę zaskarżonego czynu poprzez uniewinnienie oskarżonej A. P. od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 190 § 1 kk (pkt I wyroku) a także przez uniewinnienie oskarżonego T. P. od zarzucanych mu czynów z art. 190 § 1 kk (pkt II wyroku) oraz czynu z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 278 § 3 kk.

W pisemnym uzasadnieniu apelacji obrońca podniósł, iż nie można przyjąć, by wypowiedziane przez oskarżonych słowa, wzbudziły u pokrzywdzonego obawę realizacji. Przeczy temu zachowanie pokrzywdzonego, który nie oddalił się z miejsca rzekomych gróźb, ale w dalszym ciągu rejestrował przebieg zdarzenia. Ponadto zdarzenia takie mają miejsce praktycznie każdego dnia, co tym bardziej przeczy temu, by powstała u pokrzywdzonego obawa, że groźby mogą zostać spełnione.

W odniesieniu do przypisanej T. P. kradzieży obrońca podniósł, iż w sprawie nie zabezpieczono drewna, które mogłoby być przedmiotem odpowiednich badań. Powołał się nadto na wypowiedź pokrzywdzonego, który nie był pewny czy drzewo było wycięte na jego działce.

Prokurator zarzucając:

I. obrazę przepisu art. 66 § 1 kk mającą wpływ na treść wyroku, a polegająca na zastosowaniu warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonego T. P. o przest. z art. 216 § 1 kk, 190 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk, 278 § 1 kk w zw. z art. 278 § 3 kk w zw. z art. 12 kk, S. W.o przest. z art. 216 § 1 kk, 190 § 1 kk, 278 § 1 kk w zw. z art. 278 § 3 kk w zw. z art. 12 kk, poprzez wyrażenie błędnego poglądu, że wina oskarżonych i społeczna szkodliwość zarzuconych im

czynów nie są znaczne, w sytuacji gdy sposób działania sprawców, postawa jaką zaprezentowali w toku postępowania, właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia nie przemawiały za zastosowaniem warunkowego umorzenia postępowania,

II. obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść orzeczenia, a zwłaszcza art. 7 i 410 kpk, polegającą na pominięciu przy ustalaniu stanu faktycznego i nie przyjęciu za podstawę orzeczenia okoliczności wynikających z zeznań pokrzywdzonego W. P. i oględzin miejsca zdarzenia, z których jednoznacznie wynika, iż oskarżeni T. P. i S. W. dokonali wyrębu i przywłaszczenia drewna, a tym samym przytoczone dowody wskazywały na dopuszczenie się przez wymienionych oskarżonych czynu z art. 290 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk wz. z art. 278 § 3 kk w zw. z art. 12 kk,

wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Limanowej do ponownego rozpoznania.

W pisemnym uzasadnieniu apelacji prokurator podniósł, iż oskarżeni kwestionowali swoją winę i nie przyznawali się do popełnienia zarzucanych im czynów. Zarzucił, iż Sąd Rejonowy warunkowo umarżając postępowanie karne nie wziął pod uwagę okoliczności i warunków osobistych oskarżonych, którzy nie wyrazili skruchy ani żalu, a nadto podali nieprawdziwe wersje zdarzeń. Zdaniem prokuratora powyższe okoliczności świadczą o wysokim stopniu społecznej szkodliwości czynów oskarżonych a nadto sprzeciwiają się warunkowemu umorzeniu postępowania karnego.

Prokurator występujący na rozprawie apelacyjnej nie poparł zarzutu z pkt II pisemnej apelacji, a nadto powołując się na art. 440 kpk wniósł o uchylenie nałożonych na oskarżonych w pkt III i VIII nawiązek.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego W. P. zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść wyroku, a polegający na przyjęciu, że stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonych nie jest znaczny, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż stopień ten z uwagi na sposób postępowania oskarżonych, wielość i czas trwania negatywnych ich zachowań wobec pokrzywdzonego, brak jakiegokolwiek pozytywnej refleksji co do swojego postępowania np. przeproszenia za swoje czyny, wyrażenia żalu, przemawiają za przyjęciem, że stopień ten jest znaczny,

wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Limanowej do ponownego rozpoznania.

W pisemnym uzasadnieniu apelacji pełnomocnik podniósł, iż oskarżeni dopuścili się obrzydliwych zniewag wobec oskarżyciela posiłkowego, przecząc w postępowaniu oczywistym faktom. Od wypowiedziania gróźb i zniewag nie powstrzymało ich to, że oskarżyciel posiłkowy nagrywał zdarzenie. Z kolei kradzież drzewa była kolejnym takim zachowaniem. Okoliczności powyższe przemawiają za koniecznością ukarania oskarżonych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacje są bezzasadne w stopniu bliskim oczywistej bezzasadności, a na uwzględnienie zasługuje jedynie wniosek prokuratora złożony na rozprawie apelacyjnej. Sąd Rejonowy po poprawnie i wnikliwie przeprowadzonym postępowaniu, w pisemnym uzasadnieniu wyroku ustosunkował się do całości materiału dowodowego zebranego w sprawie, a następnie w sposób rzeczowy i przekonujący podał, na jakich dowodach oparł ustalenia faktyczne i dlatego nie dał wiary dowodom przeciwnym. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Rejonowy nie narusza zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a w związku z tym mieści się w granicach prawa do swobodnej ich oceny, określonego w art. 7 kpk. Apelacja obrońcy oceny tej skutecznie nie podważa, dlatego też uznać ją należy wyłącznie za polemikę z prawidłowo poczynionymi ustaleniami faktycznymi Sądu Rejonowego.

W oparciu o prawidłowo poczynione ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonych, dochodząc do trafnego przekonania, że zachodzą przesłanki uzasadniające warunkowe umorzenia postępowania co do każdego z oskarżonych.

Jedynym uchybieniem Sądu Rejonowego było orzeczenie nawiązek, gdyż nie było do takiego orzeczenia podstaw.

Ustosunkowując się do poszczególnych zarzutów apelacji, stwierdzić należy, co następuje.

Odnosnie apelacji obrońcy A. P. i T. P..

Wbrew wywodom apelacji obrońcy stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy słusznie przyjął, iż u pokrzywdzonego powstała obawa, iż wypowiedane groźby mogą zostać spełnione. Przytoczone w omawianej apelacji okoliczności nie dają podstaw do odmiennego wnioskowania w tym zakresie.

Pokrzywdzony słuchany w postępowaniu przygotowawczym stwierdził, iż obawia się groźb wypowiedanych przez oskarżonych (k. 43), co podtrzymał na rozprawie głównej (k. 160). Zauważyć należy, iż konflikt którego przejawem były groźby pogłębia się, a co za tym idzie, może on przybierać coraz bardziej drastyczne formy. Zauważyć przy tym trzeba, że oskarżeni dysponują przewagą liczebną i fizyczną nad oskarżycielem posiłkowym, co jest istotnym czynnikiem przemawiającym za tym, że mógł się on obawiać kierowanych przez oskarżonych pod jego adresem groźb. Z faktu rejestracji przez oskarżyciela posiłkowego groźb wcale nie wynika, że nie obawiał się ich spełnienia. W pierwszym rzędzie zauważyć należy, że oskarżyciel posiłkowy chciał uzyskać przekonujące dowody świadczące o zachowaniu oskarżonych i temu celowi służyło filmowanie oskarżonych. Oskarżeni wiedzieli, że są nagrywani, co nie powstrzymało ich od kierowania groźb i wyzwisk. Pozwala to wnioskować, że mogą posunąć się do bardziej agresywnych działań, skoro przed zachowaniami sprzecznymi z prawem nie powstrzymała ich świadomość tego, że są nagrywani.

Nie podważa poczynionych ustaleń i oceny prawnej zachowania oskarżonych pewna zwłoka oskarżyciela posiłkowego w złożeniu zawiadomienia. W zasadzie trudno mówić o jakiegokolwiek zwłoce, skoro zdarzenia miało miejsce 6 kwietnia 2013 r. (w sobotę), a złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa nastąpiło w dniu 8 kwietnia 2013 r. o godzinie 9.00 (poniedziałek). W przypadku groźb z 2 maja 2013 r. istotnie wystąpiła około tygodniowa zwłoka między zdarzeniem a zgłoszeniem, to jednakże zauważyć należy, iż nie była ona nadmierna, a przede wszystkim miała ona miejsce już po pierwotnym złożeniu zawiadomienia. W tych okolicznościach, gdy organy ścigania wiedziały już o tym, że oskarżeni grozili oskarżycielowi posiłkowemu, nie było konieczne by niezwłocznie informował on o każdym przejawie agresji oskarżonych.

Chybione są zarzuty odnoszące się do przypisanej T. P. kradzieży drzewa. Zeznania oskarżyciela posiłkowego wsparte nagraniami w połączeniu z protokołem oględzin były dostatecznymi dowodami, w oparciu o które Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że T. P. dopuścił się przypisanych mu zaskarżonym wyrokiem kradzieży. Nie można przy tym pomijać tego, że jego wersji o pochodzeniu drzewa nie potwierdził P. K., od którego T. P. miał rzekomo pozyskać drzewo. Jednolitość dowodów obciążających T. P. oraz oczywista nieprawdziwość podanej przez niego wersji przekonują, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że T. P. dopuścił się przypisanych mu kradzieży.

Przeciwko poczynionym ustaleniom nie może przemawiać powołany w apelacji obrońcy fragment zeznań W. P.. Przedmiotowa wypowiedź oskarżyciela posiłkowego dotyczy drzewa ładowanego przez T. P. i S. W. w dniu 2 maja 2013 r., a więc nie powiązanego z zarzutami postawionymi im w niniejszej sprawie. T. P. przypisano dokonanie kradzieży w dniach 2 i 6 kwietnia 2013 r., nie zaś w dniu 2 maja 2013 r.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy.

Odnosnie apelacji prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Wymienione apelacji dotyczą tych samych kwestii, różnią się tylko podmiotowym zakresem zaskarżenia, dlatego też dla uniknięcia zbędnych powtórzeń omówione zostaną łącznie.

Odrębnego skrótowego omówienia (wobec nie poparcia przez prokuratora na rozprawie apelacyjnej), wymaga zarzut II z apelacji prokuratora. Treść a następnie uzasadnienie tego zarzutu świadczy o tym, że autor apelacji chyba nie dość dokładnie przeczytał pisemne uzasadnienie zaskarżonego wyroku. Sąd Rejonowy przyjął, że wyrębu drzewa dopuścili się T. P. i S. W. – nie pominął zatem wskazujących na ten fakt dowodów. Powodem zmiany kwalifikacji czynu nie było uznanie, że wymienieni oskarżeni nie dokonali wyrębu drzew, ale posłużenie się akceptowaną w doktrynie i orzecznictwie – także co do takiego stanu faktycznego jak w niniejszej sprawie, konstrukcją współukaranego przestępstwa uprzedniego.

Nie zasługują na uwzględnienie zarzuty apelacji oskarżycieli kwestionujące przyjętą przez Sąd Rejonowy ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonych. Z treści omawianych apelacji można by wnioskować, że oskarżeni dopuścili się wyjątkowo poważnych przestępstw, będących przejawem ich głębokiej demoralizacji. Nie można natomiast zapominać o umiejętności odróżniania przestępstw poważnych od przestępstw błahych. Takich właśnie błahych przestępstw dopuścili się oskarżeni. Kilkakrotne wypowiedzenie zniewag i gróźb między członkami rodziny, nie godzi poważnie w porządek społeczny. Konflikt między oskarżonymi, a oskarżycielem posiłkowym ma charakter rodzinny i majątkowy, a doszukiwanie się w przejawach takiego konfliktu dużej społecznej szkodliwości jest nieporozumieniem.

Podobnie rzecz się ma odnośnie kradzieży drzewa o wartości około 600 złotych. Także taki czyn niezależnie od okoliczności jego popełnienia, dokonany na szkodę osoby najbliższej, charakteryzuje się niewielką społeczną szkodliwością.

Przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 115§2 kk przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiar wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W odniesieniu do czynów przypisanych oskarżonym, przy ocenie stopnia ich społecznej szkodliwości nie bierze się pod uwagę rodzaju naruszonych reguł ostrożności i stopnia ich naruszenia, gdyż te kryteria odnoszą się do przestępstw nieumyślnych. W świetle tych kryteriów żadnego znaczenia dla oceny stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonych nie mają podniesione w apelacjach oskarżycieli takie okoliczności, jak: brak skruchy, czy przyznania się do winy, fakt dopuszczenia się wcześniej kradzieży drzewa. Ocenie podlega czyn, nie zaś osoba. Dlatego też nie ma podstaw do podważenia przyjętej przez Sąd Rejonowy oceny stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonych.

Nie jest też konieczne karanie oskarżonych, a właściwą sankcją jest warunkowe umorzenie postępowania karnego. Oskarżeni nie są osobami zdemoralizowanymi, a ich sprzeczne z prawem zachowanie odnosi się wyłącznie do jednej osoby, z którą pozostają w konflikcie rodzinno - majątkowym. W tych okolicznościach zbędne jest w przypadku pierwszego konfliktu z prawem sięganie do kar, a cele zapobiegawcze wobec oskarżonych winno spełnić warunkowe umorzenie postępowania karnego.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosków oskarżycieli o uchylenie zaskarżonego wyroku.

Zasadnie wskazał prokurator na to, że nie można było orzec T. P. i S. W. nawiązek na mocy art. 67 § 3 kk. Orzeczenia nawiązki w przypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego nie można traktować samodzielnie, ale należy uwzględnić te przepisy części ogólnej kodeksu karnego, które przewidują możliwość jej orzeczenia, to jest art. 46 § 2 kk i art. 47 kk oraz przepisy części szczególnej, które w swojej sankcji przewidują możliwość orzeczenia nawiązki. W obydwu przypadkach odpowiedź jest negatywna. Nawiązka o jakiej mowa w art. 46 § 2 kk powiązana jest z powstaniem szkody, nawiązki z art. 47 kk odnoszą się do przestępstw, popełnienia których nie przypisano oskarżonym. Przepis art. 190 kk nie przewiduje możliwości orzeczenia nawiązki, zaś art. 216 § 4 wprawdzie przewiduje taką możliwość, ale odnosi się ona wyłącznie do zniewagi za pomocą środków masowego komunikowania – art. 216 § 2 kk.

Kierując się powyższymi względami Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenia o nawiązkach orzeczonych w pkt III i VIII zaskarżonego wyroku.

Poza powyższą zmianą Sąd Okręgowy orzekając na zasadzie art. 437 § 1 i 2 kpk w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonych i oskarżyciela posiłkowego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, gdyż utrzymują się oni z niskich dochodów.